

20-9-23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg
Team A

Opgesteld door

Aan

Minister VWS

Deadline: 29 september

nota

Voorhangbrief Subsidieregeling borstprothesen
transvrouwen in verband met verlenging van de regeling

Datum

13 september 2023

Kenmerk

3695129-1053470-CZ

Uw kenmerk

-

Zaaknummer

1053470

Bijlage(n)

3

1. Aanleiding

Per 1 februari 2024 heeft de Subsidieregeling Borstprothesen transvrouwen (hierna: de Subsidieregeling) de maximale looptijd van vijf jaar bereikt. Het ministerie van VWS heeft Ecorys gevraagd om de Subsidieregeling te evalueren voor besluitvorming over mogelijke verlenging van de regeling. Uit de evaluatie is gebleken dat de Subsidieregeling op een aantal punten aanpassingen behoeft. Als onderdeel van deze aanpassingen wordt de looptijd verlengd waarmee de vijfjaarsgrens overschreden wordt. Om die reden is het nodig om het voorgenomen beleidsvoornemen voor te hangen in de Tweede Kamer. Met deze brief leg ik aan u de voorhangbrief voor de TK en de concept Subsidieregeling voor.

2. Geadviseerd besluit

- Indien u akkoord bent met bijgevoegd voorhangbrief, concept Subsidieregeling en toelichting is het advies om de stukken zo snel mogelijk toe te sturen aan de Tweede Kamer. De voorhangbrief moet ondertekend worden, de regeling niet. Deze wordt op een later moment aan u aangeboden voor ondertekening.
- Dit geeft ons voldoende tijd om de regeling na de voorhangperiode te laten ondertekenen en te (laten) publiceren in de Staatscourant, rekening houdend met de komende recessen.

Bijgevoegd treft u aan:

- Evaluatie Ecorys
- Voorhangbrief
- Subsidieregeling en toelichting
- Risicoanalyse ter informatie

3. Kernpunten

Samenvatting evaluatie

Het doel van de Subsidieregeling is het verstrekken van een tegemoetkoming in de medisch noodzakelijke kosten voor een behandeling van plastisch-chirurgische aard die strekt tot borstconstructie, en die voldoet aan de stand van de

Alkmaar

wetenschap en praktijk. De evaluatie toont aan dat alle betrokken partijen tevreden zijn over het bestaan van de subsidieregeling. Deze evaluatie benadrukt het belang van het vergoeden van de kosten voor borstprothesen voor transvrouwen en zorgprofessionals. De subsidieregeling heeft een positief effect gehad op alle betrokkenen, zoals door vrijwel iedereen benadrukt tijdens het onderzoek. Transvrouwen geven aan dat zij zonder de subsidie de behandeling niet hadden kunnen bekostigen, en zorgprofessionals bevestigen dit. De sociaaleconomische positie van transvrouwen blijft kwetsbaar in vergelijking met andere groepen. Het is daarom wenselijk om de regeling voort te zetten vanuit een emancipatiemotief. Op basis van de bevindingen van het onderzoek wordt geconcludeerd dat de subsidieregeling in de periode 2019-2023 doeltreffend is geweest, omdat het 550 transvrouwen financieel heeft ondersteund bij het ondergaan van een behandeling voor borstprothesen. Hiermee heeft de regeling kunnen bijdragen aan het verbeteren van hun leefsituatie.

Datum

17 augustus 2023

Kenmerk

3695129-1053470-CZ

Toelichting verlenging

Met deze verlenging wordt de Subsidieregeling in principe ongewijzigd verlengd. Eerder bent u akkoord gegaan met het verlengen van de regeling voor vier jaar en het toevoegen van een subsidieplafond (zaaknummer 1052167). Omdat de regeling per 1 februari 2024 afloopt is het van belang de verlenging op korte termijn voor te hangen zodat de regeling aansluitend in werking kan treden.

Daarnaast bleek dat het totaal aantal aanvragen lager is dan verwacht tijdens het opstellen van de regeling. Daarom wordt het subsidieplafond aangepast zodat het beter op de vraag aansluit en de middelen doelmatiger verdeeld kunnen worden (maximaal 1,5 miljoen per jaar, zie verder punt c).

4. Toelichting**a. Draagvlak politiek**

- Politiek staat het onderwerp transgenderzorg volop in de belangstelling en het leidt regelmatig tot vragen vanuit de TK.
- De invoering van de subsidieregeling kon destijds op draagvlak in de Kamer rekenen.
- U heeft de Kamer met de brief van 16 december 2022 geïnformeerd over de opdracht tot evaluatie van de Regeling BTV.
- De maatregel sluit aan bij de Emancipatienota 2022-2025 van de minister van OCW.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

- De subsidieregeling komt tegemoet aan de wens van de doelgroep. Over de uitvoeringsmodaliteiten is in het verleden uitgebreid gesproken met zowel patiëntenorganisaties als met vertegenwoordigers van aanbieders/artsen. Hun input is destijds verwerkt. Voor de evaluatie zijn diverse partijen bevroegd.
- Met Transvisie is gesproken over hoe de bekendheid van de BTV-regeling bij alle relevante zorgprofessionals, dus ook die buiten de specialistische transgenderzorg, kan worden vergroot. Transvisie zal ook een nieuwsbericht op hun website plaatsen over de verlenging van de regeling.

- De voorgestelde verlenging kan wel weer de vraag oproepen waarom transvrouwen slechts eenmalig en niet levenslang aanspraak kunnen maken op deze subsidie (zoals ook één van de aanbevelingen uit het evaluatierapport). Ook is een vraag waarom dit type zorg via een specifieke subsidieregeling (en de begroting VWS) zou moeten blijven lopen en niet via de reguliere systematiek van de Zorgverzekeringswet. U heeft besloten nader te zullen verkennen of er andere financieringsmogelijkheden zijn en of er inhoudelijke wijzigingen van de regeling nodig zijn. De beslissing hierover is aan het volgende kabinet.

Datum

17 augustus 2023

Kenmerk

3695129-1053470-CZ

c. Financiële en personele gevolgen

- Uit de evaluatie van de regeling is gebleken dat het totaal aantal aanvragen lager is dan verwacht tijdens het opstellen van de regeling. Van bijna 200 aanvragen in 2019 tot iets meer dan 100 aanvragen in 2022. Voor 2023 zijn de cijfers nog niet compleet (onder handen cijfers juni 2023: 70 aanvragen waarvan 43 verleend voor het lagere tarief van € 3.830,-, oftewel een totaalbedrag van € 164.690,-. 7 aanvragen worden op korte termijn verleend (€ 26.810,-). De overige 20 aanvragen zijn nog in behandeling).
- Op basis van de gegevens gedurende de looptijd van de regeling 2019-2023 verwachten wij dat maximaal 1,5 miljoen per jaar voldoende is om te voorzien in alle aanvragen. Hierbij is ook rekening gehouden met de mogelijkheid dat er een stijging in de aanvragen kan plaatsvinden bij het breder bekend maken van de regeling. Dit punt is toegevoegd in de Subsidieregeling (art. 5a van de subsidieregeling, bijlage 2).
- De middelen zijn gereserveerd voor de jaren 2024-2028.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

- De huidige subsidieregeling is voor inwerkingtreding reeds getoetst aan de privacy wet- en regelgeving en daarmee in lijn bevonden. De voorgenomen verlenging maakt de uitkomst van die toets niet anders. De vorige wijzigingsregeling is ook getoetst aan de subsidieregels en hiermee in overeenstemming bevonden. Het voorstel voor een verlenging van de Subsidieregeling heeft daar geen effect op. De Subsidieregeling is ook getoetst aan de subsidieregels en toen is geconstateerd dat met de voorliggende verlenging de wettelijke vijfjaars-grens overschreden wordt. Om die reden wordt de voorliggende verlenging conform de wettelijke voorhangprocedure (artikel 4.10, zesde lid, van de Comptabiliteitswet 2016) toegestuurd naar de Tweede Kamer. Verder zijn er toen geen juridische aandachtspunten geconstateerd.
- Bij WJZ is nagegaan dat er voor de verlenging van de regeling geen nieuwe DPIA (Data Protection Impact Assessment) uitgevoerd hoeft te worden.
- Een staatssteuntoets is niet nodig omdat subsidie wordt verleend aan individuele personen.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

- Bij de uitwerking van de uitvoering is overleg gevoerd met de patiënten en belangenorganisaties en met de aanbieders van transgenderzorg. De keuzes zijn bepaald op basis van draagvlak in het veld en inschatting van

werkbaarheid en haalbaarheid. Daarnaast heeft Ecorys uitgebreid met betrokkenen gesproken in het kader van de uitgevoerde evaluatie.

- Intern: ECS, WJZ en DUS-I.

Datum

17 augustus 2023

Kenmerk

3695129-1053470-CZ

f. Gevolgen administratieve lasten

- Een subsidieregeling betekent administratieve lasten voor transvrouwen. Dat wordt acceptabel geacht omdat zij profiteren van deze regeling.
- Een subsidieregeling betekent ook beperkte administratieve lasten voor behandelaars die gevraagd worden om een verklaring te overleggen m.b.t. de hormoonbehandeling van de aanvrager en achteraf gevraagd kan worden om te bevestigen dat de behandeling is uitgevoerd.
- De regeling brengt ook uitvoeringslasten met zich mee. DUS-I verzorgt de uitvoering in opdracht van VWS.
- Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het geen omvangrijke gevolgen voor de regeldruk heeft

g. Toezeggingen

- Toezegging [15-09-2023] - De minister van VWS verwacht het eindrapport van de evaluatie van de Subsidieregeling Borstprothesen Transvrouwen te ontvangen rond juni 2023, en zegt toe dit te zijner tijd - met zijn besluit over het al dan niet (eventueel in gewijzigde vorm) verlengen van de Subsidieregeling - aan de Kamer toe te sturen. (11098)

h. Fraudetoets

- In de evaluatie is gekeken naar misbruik en fraude van de regeling. Geconcludeerd werd dat geen misbruik of fraude van de regeling is vastgesteld. Er zijn wel drie vermeende gevallen van fraude geweest, maar deze zijn tijdig opgemerkt in de uitvoering door DUS-I. Er wordt daarom geen wijziging van de regeling voorzien op dit aspect.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

